

Î N C H E I E R E

28 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecătorul:

Judecătorii:

Valeriu Doagă

Galina Stratulat și Sveatoslav Moldovan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursurilor declarate de Gîrjev (Străisteanu) Daniela, Străisteanu Natalia și avocatul Lazari Constantin, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu (Gîrjev) Daniela, Străisteanu Natalia și avocatul Lazari Constantin împotriva Mănăstirii Țigănești, companiei investiționale „Interpares Prim” societate pe acțiuni, Primăriei și Consiliului satului Țigănești, raionul Strășeni cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra materialelor de construcție, constatarea încălcării dreptului de proprietate și încasarea sumelor, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, prin care s-a respins apelul declarat de Străisteanu Natalia, s-a admis apelul declarat de Gîrjev (Străisteanu) Daniela, s-a modificat hotărârea Judecătorei Strășeni din 28 mai 2015 în partea încasării taxei de stat

c o n s t a t ă :

Prin mandatul din 22 septembrie 2014 avocatul Lazari Constantin a fost împuternicit de Străisteanu (Gîrjev) Daniela și Străisteanu Natalia să le acorde asistență juridică în instanța de judecată cu dreptul de a semna și depune cererea de chemare în judecată (f.d. 10, vol. I).

La 23 septembrie 2014 Străisteanu (Gîrjev) Daniela, Străisteanu Natalia și avocatul Lazari Constantin au depus cerere de chemare în judecată împotriva Mănăstirii Țigănești, companiei investiționale „Interpares Prim” societate pe acțiuni, Primăriei și Consiliului satului Țigănești, raionul Strășeni cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra materialelor de construcție indicate în raportul de evaluare din 19 mai 2014, asupra construcției bazinul acvatic nr. 2 indicat în raportul de evaluare din 12 octombrie 2010, constatarea încălcării dreptului de proprietate asupra acestora și încasarea sumelor.

În motivarea cererii de chemare în judecată au indicat că la 17 iulie 2001 Oficiul Cadastral Teritorial Strășeni a înregistrat în Registrul bunurilor imobile contractul de vânzare-cumpărare nr. 3346 a terenului cu suprafața de 1,6549 ha, numărul cadastral 8040102003, încheiat între Străisteanu Natalia, societatea cu răspundere limitată „Codrana Lux” și Primăria satului Onești, raionul Strășeni.

La 24 martie 2004 Oficiul Cadastral Teritorial Strășeni a înregistrat în Registrul bunurilor imobile contractul de donație nr. 3356 a terenului cu suprafața de 9,6944 ha, numărul cadastral 8040102002, iar la 08 aprilie 2004 contractul de donație

nr. 3912 a terenului cu suprafața de 2,0317 ha, numărul cadastral 8040102008 încheiate între Străisteanu Gheorghe și Străisteanu Daniela.

Curtea de Apel Economică prin hotărârea din 18 decembrie 2006, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2007, a declarat nule contractele de vânzare-cumpărare și de donație, cu aducerea părților în stare inițială.

Executorul judecătoresc Iliana Bogdan nu a executat hotărârea Curții de Apel Economice din 18 decembrie 2006 conform dispozitivului acesteia, nu a repus părțile în starea inițială, dar a întocmit procesul-verbal din 23 octombrie 2007, prin care a transmis terenul cu suprafața de 14,86 ha cu toate bunurile materiale și construcțiile imobiliare Primăriei satului Țigănești, raionul Strășeni personal ex-primarului Mistreț.

Hotărârea Curții de Apel Economice din 18 decembrie 2006 nu a fost executată corect, familiei Străisteanu nefiindu-i restituite investițiile făcute pe parcursul mai multor ani.

Administrația Primăriei satului Țigănești, raionul Strășeni a vândut Mănăstirii Țigănești terenurile private care aparțineau Nataliei Străisteanu și Danielei Străisteanu (Gîrjev) cu toate construcțiile și bunurile aflate pe acestea, care ulterior printr-o înțelegere prealabilă au fost transmise în arendă companiei investiționale „Interpares Prim” societate pe acțiuni pe termen de 49 de ani.

Compania investițională „Interpares Prim” societate pe acțiuni a transferat suma de 460 000 lei, dintre care suma de 306 000 lei Primăriei satului Țigănești, raionul Strășeni pentru procurarea terenurilor private ale familiei Străisteanu, iar suma de 154 000 lei a rămas în contul Mănăstirii Țigănești.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în hotărârea Străisteanu și alții contra Moldovei nr. 4834/06 din 07 aprilie 2009 a indicat că există o încălcare a art. 6 pct. 1 și protocolul nr. 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale cu privire la cei patru reclamânți, ca urmare a admiterii acțiunii Procuraturii Generale cu privire la anularea contractelor de vânzare-cumpărare și de arendă a terenului.

La 07 august 2009 compania investițională „Interpares Prim” societate pe acțiuni a încheiat cu Mănăstirea Țigănești contract de arendă pe termen de 49 de ani cu drept de posesie, de proprietate, de schimbare a destinației terenului și de a efectua construcții capitale.

În pct. 1.3, pct. 4.1 și pct. 4.3 din contract este indicat că la data încheierii contractului arendatorul se obligă să prezinte arendașului toate bunurile imobile, suma pentru arenda terenurilor constituie 9 387,75 lei pentru fiecare an, suma totală pentru arendă constituie 460 000 lei, plata fiind deja efectuată la timp conform condițiilor prelabile a contractului de arendă nr. 3 din 10 februarie 2009.

Astfel, toate bunurile care sunt proprietatea Nataliei Străisteanu și Danielei Străisteanu (Gîrjev) au fost preluate ilegal de către compania investițională „Interpares Prim” societate pe acțiuni.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului prin hotărârea nr. 4834/06 din 24 aprilie 2009 Străisteanu și alții contra Moldovei, a restituit Nataliei Străisteanu și Danielei Străisteanu (Gîrjev) doar valoarea terenurilor care au fost în proprietatea lor, însă valoarea materialelor de construcție și prejudiciul material suportat de reclamante la procurarea acestora nu a fost reparat.

Instanțele naționale sunt obligate să le restituie și valoarea materialelor de construcție investite.

Curtea Supremă de Justiție în baza hotărîrii Curții Europene a Drepturilor Omului nr. 4834/06 Străisteanu și alții contra Moldovei a adoptat încheierea din 06 martie 2013, prin care a casat decizia Curții Supreme de Justiție din 15 februarie 2007, hotărîrea Curții de Apel Economice din 18 decembrie 2006 și încheierea Curții de Apel Economice din 05 octombrie 2007, pronunțând o nouă hotărîre de respingere a acțiunii depuse de Procuratura Generală în interesele Primăriei satului Țigănești, raionul Strășeni împotriva lui Gherghe Străisteanu, Primăriei satului Onești, raionul Strășeni, Nataliei Străisteanu și Danielei Străisteanu (Gîrjev) cu privire la declararea nulității deciziilor Consiliului satului Onești, raionul Strășeni nr. 15/03 din 04 aprilie 2001 și nr. 17/01 din 28 mai 2001, procesului-verbal nr. 1 cu privire la negocierile directe, contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor din 29 mai 2001, 17 iulie 2001, 19 decembrie 2003, 28 august 2004, 26 aprilie 2005, contractelor de donație din 24 martie 2004, 08 aprilie 2004 și contractului de ipotecă din 06 aprilie 2004.

Străisteanu Natalia și Străisteanu (Gîrjev) Daniela nu au renunțat la dreptul de proprietate asupra terenului cu suprafața de 2,4134 ha, numărul cadastral 8040102.023, a terenului cu suprafața de 12,2993 ha, numărul cadastral 8040102.024, a bunurilor imobiliare și a materialelor de construcție.

Refuzul la proprietate se face printr-o declarație notarială înregistrată la Oficiul Teritorial Cadastral.

O asemenea declarație la Întreprinderea de Stat „Cadastru” nu a existat, deoarece reclamantele niciodată nu au refuzat la proprietatea lor privată.

Toate materialele de construcție care se află pe teritoriul construit și amenajat de familia Străisteanu în extravilanul satului Țigănești, raionul Strășeni aparțin cu drept de proprietate Nataliei Străisteanu și Danielei Străisteanu (Gîrjev).

Conform raportului de evaluare nr. 0039 din 19 mai 2014 valoarea materialelor de construcție amplasate pe terenul aflat anterior în proprietatea Danielei Străisteanu (Gîrjev) constituie 3 000 509 lei, iar în proprietatea Nataliei Străisteanu constituie 774 000 lei.

Conform raportului de evaluare nr. 0000777 din 12 octombrie 2010, valoarea bazinului acvatic nr. 2 construit de către Daniela Străisteanu (Gîrjev) constituie 7 218 300 lei.

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 17 martie 2014 a restituit cererea depusă de Străisteanu (Gîrjev) Daniela și Străisteanu Natalia cu privire la restituirea contravalorii bunurilor, pe motiv că examinarea acesteia nu este de competența Curții de Apel.

Curtea Supremă de Justiție prin decizia irevocabilă din 14 mai 2014 a menținut în vigoare încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 martie 2014, indicînd că examinarea pricinii este de competența Judecătoriei Strășeni.

Cer Străisteanu (Gîrjev) Daniela, Străisteanu Natalia și avocatul Lazari recunoașterea dreptului de proprietate asupra tuturor materialelor de construcție indicate în raportul de evaluare nr. 0039 din 19 mai 2004, asupra construcției bazinului acvatic nr. 2 indicat în raportul de evaluare nr. 0000777 din 12 octombrie 2010, constatarea încălcării dreptului de proprietate asupra acestora, încasarea din contul Primăriei satului Țigănești, raionul Strășeni, Mănăstirii Țigănești și companiei investiționale „Interpares Prim” societate pe acțiuni în beneficiul Danielei Străisteanu

(Gîrjev) a sumei de 3 000 509 lei conform raportului de evaluare nr. 0039 din 19 mai 2014 și sumei de 7 218 300 lei conform raportului de evaluare nr. 0000777 din 12 octombrie 2010 și în beneficiul Nataliei Străisteanu a sumei de 774 000 lei conform raportului de evaluare nr. 0039 din 19 mai 2014 (f.d. 2-9, vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni din 28 mai 2015 s-a respins integral cererea de chemare în judecată depusă de Străisteanu (Gîrjev) Daniela și Străisteanu Natalia.

S-a încasat din contul Danielei Străisteanu (Gîrjev) în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 50 000 lei.

S-a încasat din contul Nataliei Străisteanu în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 23 220 lei (f.d. 58, 60-63, vol. II).

La 03 iunie 2015 Gîrjev (Străisteanu) Daniela și Străisteanu Natalia au declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni din 28 mai 2015, la 26 iunie 2015 apel motivat împotriva aceleiași hotărâri, iar la 19 octombrie 2015 supliment la apel (f.d. 54-55, 70-74, 85-87, vol. II).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 09 martie 2016 a admis apelul declarat de Gîrjev (Străisteanu) Daniela.

A modificat hotărârea Judecătoriei Strășeni din 28 mai 2015, în partea încasării din contul Danielei Gîrjev (Străisteanu) în beneficiul statului a taxei de stat în mărime de 50 000 lei și a micșorat această sumă pînă la 25 000 lei.

A respins apelul declarat de Străisteanu Natalia.

În rest a menținut hotărârea Judecătoriei Strășeni din 28 mai 2015 (f.d. 129-140, vol. II).

În motivarea soluțiilor instanțele de judecată au indicat că Curtea Supremă de Justiție prin încheierea din 06 martie 2013 a reținut Gîrjev (Străisteanu) Daniela și Străisteanu Natalia au solicitat de la Curtea Europeană a Drepturilor Omului despăgubiri în echivalent bănesc.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 august 2014 au fost respinse pretențiile Danielei Gîrjev (Străisteanu) și Nataliei Străisteanu cu privire la întoarcerea executării hotărârii, deoarece acestea au fost deja examinate.

În conformitate cu prevederile art. 123 alin. (2) Codul de procedură civilă, constatările Curții Supreme de Justiție în decizia din 13 august 2014 sunt fapte deja stabilite de care urmează să se țină cont.

Rapoartele de evaluare nr. 0039 din 19 mai 2014 și nr. 0000777 din 12 octombrie 2010 au fost întocmite în anul 2010 și 2014 în privința unor construcții amplasate pe terenurile ce sunt în proprietatea Mănăstirii Țigănești și arendate de compania investițională „Interpares Prim” societate pe acțiuni care la momentul întocmirii gestionau aceste terenuri.

Gîrjev (Străisteanu) Daniela și Natalia Străisteanu nu au prezentat probe ce ar confirma dreptul de proprietate asupra bunurilor existente pe teritoriul Mănăstirii Țigănești și faptul suportării cheltuielilor indicate în cererea de chemare în judecată, pentru a le pretinde a fi încasate cu titlul de prejudiciu material.

Sunt neîntemeiate cerințele Danielei Gîrjev (Străisteanu) și Nataliei Străisteanu cu privire la rambursarea costurilor materialelor de construcție prin întoarcerea executării hotărârii anulate, deoarece este ilegal să obligi pîrîții să întoarcă valoarea construcțiilor sau tuturor materialelor de construcție prin întoarcerea executării hotărârii anulate, în cazul în care bunurile nu fac obiectul acesteia.

La 10 mai 2016 Gîrjev (Străisteanu) Daniela și Străisteanu Natalia prin intermediul oficiului poștal au declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărîri judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de admitere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea cererii de recurs Gîrjev (Străisteanu) Daniela și Străisteanu Natalia au indicat că decizia Curții de Apel din 09 martie 2016 este nefondată, nemotivată, fiind adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

Timp de 9 luni Judecătoria Strășeni nu a întreprins măsuri cu privire la pregătirea pricinii pentru examinare în fond și a examinat cauza într-o singură ședință de judecată.

Prima instanță nu a examinat cererile depuse de Gîrjev (Străisteanu) Daniela și Străisteanu Natalia cu privire la scutirea sau obligarea achitării taxei de stat.

Instanțele de judecată inferioare apreciind critic rapoartele de expertiză au încălcat grav principiul independenței și imparțialității, dând dovadă de un interes părtinitor în favoarea pârâților.

Prima instanță și instanța de apel eronat au argumentat poziția referindu-se la hotărîrea Curții Europene a Drepturilor Omului Străisteanu și alții contra Moldovei nr. 4834/06 din 07 aprilie 2009, prin care s-a decis achitarea sumei de 433 290,60 lei, deoarece în cererea de chemare în judecată înaintată la Judecătoria Strășeni au solicitat restituirea costului materialelor de construcție care au fost folosite, nimicite de către pârâți.

Agentul Guvernamental Lilian Apostol prin scrisoarea nr. 10/3151 din 01 aprilie 2014 a recunoscut că nu li s-a restituit costul materialelor de construcție și prejudiciul material suportat la procurarea acestora.

La 29 iunie 2016 avocatul Lazari Constantin a depus în interesele Danielei Gîrjev (Străisteanu) și Nataliei Străisteanu supliment la recursul declarat împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 09 martie 2016, solicitând admiterea acestuia, casarea ambelor hotărîri judecătorești și emiterea unei noi hotărîri de admitere a cererii de chemare în judecată.

În motivarea suplimentului la recurs avocatul Lazari Constantin a indicat că Procuratura Generală, Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție, inclusiv organele locale urmărind scopul personal de îmbogățire ilicită, după expirarea termenului de prescripție au supus exproprierii și însușirii bunurile familiei Străisteanu legal obținute și înregistrate la Oficiul Cadastral Teritorial.

Toată averea era preluată de fiul fostului Președinte Vladimir Voronin care deține acțiuni și dirijează din umbră compania investițională „Interpares Prim” societate pe acțiuni.

Sunt eronate concluziile instanțelor de judecată că rapoartele de evaluare nr. 0039 din 19 mai 2014 și nr. 0000777 din 12 octombrie 2010 au fost întocmite cu încălcarea art. 148-151 Codul de procedură civilă și art. 10-11 al Legii privind activitatea de evaluare nr. 989-XV din 18 aprilie 2002, deoarece normele de drept indicate se referă la rapoarte de expertiză și nicidecum la cele de evaluare, acestea fiind 2 lucruri total diferite.

Neaplicarea corectă de către instanțele de judecată a normelor de drept material a dus la adoptarea unor hotărîri neîntemeiate și nemotivate.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Verificând argumentele invocate de Gîrjev (Străisteanu) Daniela și Străisteanu Natalia în cererea de recurs pe baza materialelor din dosar, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale.

Prin scrisoarea nedatată Curtea de Apel Chișinău a expedit în adresa părților copia deciziei din 09 martie 2016 (f.d. 141, vol. II).

La materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copiei deciziei instanței de apel de către Gîrjev (Străisteanu) Daniela și Străisteanu Natalia.

Prin urmare, recursurile declarate de Gîrjev (Străisteanu) Daniela, Străisteanu Natalia prin intermediul oficiului poștal la 10 mai 2016 și avocatul Lazari Constantin la 29 iunie 2016 se consideră depuse în termen.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Gîrjev (Străisteanu) Daniela, Străisteanu Natalia și avocatul Lazari Constantin în cererile de recurs temeiuri prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă nu a invocat.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă că „... art. 6 paragraful 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebaït și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din motivele menționate și având în vedere că prima instanță și instanța de apel au examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și apreciind corect probele administrate au emis hotărâri legale, iar argumentele invocate de Gîrjev (Străisteanu) Daniela, Străisteanu Natalia și avocatul Lazari Constantin în cererile de recurs poartă caracter declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile inadmisibile.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Gîrjev (Străisteanu) Daniela, Străisteanu Natalia și avocatul Lazari Constantin se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Galina Stratulat

Sveatoslav Moldovan